

VUOKRALAISET

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaostolle

Asia: HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Teema: Luku 35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen sekä lisäksi mom. 35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon

Vuokralaiset VKL ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta HE 146/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020.

Lausujasta:

Vuokralaiset ry on valtakunnallinen vuokralaisten edunvalvoja. Tarjoamme vuokra-asumiseen liittyvää asiantuntijapalvelua, neuvontaa ja koulutusta sekä jäsenillemme että muille vuokra-asumisesta kiinnostuneille.

Yleistä

Tilanne Suomessa ja koko maailmassa on ennen kokematon ja vaatii rohkeata otetta talousarvion laatijoilta tulevaisuuden turvaamiseksi.

Valtion tukema asuntotuotanto on tehokas keino elvyttää taloutta ja työllisyyttä. Asuntotuotannon lisäämisellä vaikutetaan koko ajan kasvaviin asumiskustannuksiin. Vain riittävällä tuotannolla saadaan kustannustasoa hillittyä. Edullisemmalla asuntotuotannolla harvempi tarvitsee asumistukea pärjätäkseen arjessa.

Valtiontukeman tuotannon merkitys on nähtävissä 90-luvun laman hoidossa. Nyt on syytä ottaa oppia menneestä. 1990 – luvulla rakennettiin keskimäärin lähes 15000 valtion tukemaa asuntoa vuosittain.

Vuoden 2021 hyväksymisvaltuudeksi on esitetty 1,8 miljrd euroa, joka on tervetullut, mutta kunnianhimon ja selvästi riittämätön. Kyseisellä valtuudella ei saavuteta edes hallitusohjelmassa asetettua 10 000 asunnon tuotantotavoitetta. Esitetyllä valtuudella aloitettaneen n 9 300 asunnon rakentaminen.

Asuntotuotannossa on hyödynnettävä tilanne asuntopoliittisesta, elinkenopoliittisesta ja työllisyysnäkökulmasta. Nyt on tilaisuus tehdä muutosta.

Talousarvion tavoitteet kaupunkiseutujen rakenteen eheydestä ja tavoitteet tuottaa kohtuuhintaista asumista ovat oikeita. Eurooppalaisessa asuntotutkimuksessa on todettu, että niissä maissa, joissa valtio osallistuu kohtuuhintaisten asuntojen tuottamiseen tavalla tai toisella, asunnottomuus on vähäisempää.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

Tilanne vuokramarkkinoilla on kohtuullinen. Kevään lomautukset olivat vuokralasten osalta hallittavia. Syksy uudet rajoitukset aiheuttanevat taloudellisia paineita perheissä toimeentulon osalta.

Asuminen on vuosia ollut perheiden suurin yksittäinen menoerä. Erityisen paha tilanne on yhden hengen kotitalouksissa. Tilanne hankaloituu monissa perheissä lomautusten pitkittyessä tai muuttuessa irtisanomisiksi. Asumistuki on liian usein välttämätön myös työssä käyville.

”Korona-häätöjä” ei Suomessa ole tapahtunut suuressa mittakaavassa vielä. Asumistuki ja toimeentulotuki helpottavat tilannetta.

Asumisen kalleuteen ja hinnoittelun läpinäkyvyyteen on löydettävä ratkaisu, jottei asumistuen määrä kasva holtittomasti.

Asuntotuotannosta

Vuokralaiset ry pitää positiivisena korkotukivaltuuksien kasvattamista 1,8 mrd. Korkotukilainojen 1 800 miljoonan euron hyväksymisvaltuus sisältää uudistuotannon lainojen lisäksi peruskorjauksiin osoitettavan lainoituksen. Peruskorjattavaksi arvioitujen asuntojen määräksi arvioidaan vain 3 500. Määrä ei ole riittävä valtion tuella tuotettujen asuntojen nopeasti kasvavaan korjaustarpeeseen.

Näkemyksemme mukaan valtuuksien määrää pitää kasvattaa ja tuotantotavoitteiden olla kunnianhimoisempia vallitsevassa tilanteessa.

Nyt on aika ja mahdollisuus rakentaa valtion tukemaa tuotantoa, joka lähes aina on vuokralaisten kannalta kohtuuhintaisempaa kuin vapaarahoitteinen tuotanto.

MAL-käynnistysavustuksia pidämme tarpeellisina asuntovarannon kasvattamiseksi. Määrärahan käyttöä on seurattava ja kasvatettava tarvittaessa.

Korjausavustusten osalta kannamme huolta erityisesti asumisoikeustalojen osalta, joiden korjaukseen on lainsäädännössä ohjattu käyttämään valtion tukia. Määrärahan pitää olla riittävää asuntokannan kunnossa pitoon, jotta niiden kysyntä- ja käyttöarvo pysyy korkeana. Asumisoikeustalojen korjaustarpeet ovat kohteiden elinkaaren mukaan kasvamassa.

Asumisneuvontaan on varattu määrärahoja. Määrärahojen osalta kannamme huolta niiden riittävydestä asiakaskentän laajentuessa tehtävän lakisäästeistämisen myötä.

VUOKRALAISET

Valtion riskin näkökulmasta elinvoimaisille alueille tuotettavat vuokra- ja asumisoikeusasunnot ovat turvallisia kohteita.

Valtion asuntorahastosta tuloutetaan talousarvioon 2,5 milj. euroa, näille varoille olisi tarvetta sektorilla asumiskustannusten hillitsemiseksi.

Järjestöjen saamat avustukset tulee palauttaa vuoden 2020 tasolle.

Anne Viita
toiminnanjohtaja
Vuokralaiset ry

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi